

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Γ' ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΟΜΑΔΑ Α'

A.1.1.

α. Ορεινοί: Ήταν μία από τις δύο μεγαλύτερες σε απήγηση στο λαό πολιτικές παρατάξεις της Εθνοσυνέλευσης του 1862-1864. «Οι ορεινοί απαρτίστηκαν ... (σελ. 77) ... των πλοιοκτητών».

β. Φεντερασιόν: «Η ενσωμάτωση ... (σελ. 46) ... ιδεολογίας στη χώρα».

γ. Πατριαρχική Επιτροπή: «Η επιστροφή των προσφύγων ... (σελ. 142 -143) ... ελληνικής κυβέρνησης».

A.1.2.

1. Λ

2. Λ

3. Σ

4. Λ

5. Σ

B.1

α) Μετά την υπογραφή της συνθήκης του Βουκουρεστίου τον Αύγουστο του 1913 «έφθασε και το πρώτο μεταναστευτικό ρεύμα από τη Ρωσία ... (σελ. 137) ... της ελληνικής κυβέρνησης».

β) «Την περίοδο 1919 -1921 ... (σελ. 140) ... Ρώσοι»

B.2.

«Οι διαφορές του αγροτικού προβλήματος ... (σελ. 46) ... ταξικό περιεχόμενο».

ΟΜΑΔΑ Β'

Γ.1.

α) «Στις 24 Ιουλίου 1923 ... (σελ. 149 -150) ... Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής».

(Προαιρετικά: Με βάση το άρθρο ...σελ. 152 ... ανταλλαξίμων».)

Από το **πρώτο παράθεμα** θα μπορούσαν οι υποψήφιοι να αξιοποιήσουν τα παρακάτω σημεία:

«Οι άνθρωποι της Επιτροπής ήρθαν και μας έγραψαν τα ονόματα και τις περιουσίες μας».

«Μας είπαν πως θα γίνει Ανταλλαγή, θα πάμε στην Ελλάδα».

«Μας σύστησαν να μην φοβόμαστε».

«Να πουλήσουμε ό,τι μπορούμε από την κινητή μας περιουσία, και τα υπόλοιπα να τα πάρουμε μαζί μας».

β) «Η πραγματικότητα όμως, ... (σελ. 151 – 152) ... ελληνικού κράτους».

Από το **δεύτερο παράθεμα** θα μπορούσαν οι υποψήφιοι να αξιοποιήσουν τα παρακάτω σημεία:

«Η ελληνική πλευρά [το 1923] επεδίωκε την ανταλλαγή των πληθυσμών».

«Βασική πολιτική των Νεότουρκων αποτελούσε η εκδίωξη των μη μουσουλμανικών εθνοτήτων από το έδαφος της αυτοκρατορίας».

«Η έξοδος των Ελλήνων κατά τη Μικρασιατική Καταστροφή ήταν μη αναστρέψιμη».

«Η εκδίωξη των εναπομεινάντων Ελλήνων από την Τουρκία ήταν απλώς ζήτημα χρόνου. Σε μια τέτοια περίπτωση, η Ελλάδα δεν θα είχε τη διαπραγματευτική ικανότητα να απαιτήσει τη μετανάστευση των τουρκο-μουσουλμανικών πληθυσμών της Ελλάδος».

Από το **τρίτο παράθεμα** θα μπορούσαν οι υποψήφιοι να αξιοποιήσουν τα παρακάτω σημεία:

«Κατεξοχήν δείγμα αυτής της ορθολογικής και ρεαλιστικής προσέγγισης υπήρξε η πρόθυμη προθυμία του Βενιζέλου να αποδεχθεί την ανταλλαγή πληθυσμών ως ριζική μέθοδο επίλυσης των σχετικών ζητημάτων, ήδη από το 1914 (με την Τουρκία)».

«[...] Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, ο Βενιζέλος έσπευσε ανενδοίαστα να αναλάβει προσωπικά τη βαρύτερη ευθύνη της υποχρεωτικής ανταλλαγής των πληθυσμών (μολονότι προέβλεπε τότε ότι οι πρόσφυγες θα τον «αναθεματίσουν»)».

Δ.1.

«Το πιο σημαντικό ήταν η διαχείριση του εθνικού ζητήματος της ένωσης της Κρήτης με την Ελλάδα ... (σελ. 208 – 209) ... βαρύ κλίμα διχασμού».

Από το **πρώτο παράθεμα** θα μπορούσαν οι υποψήφιοι να αξιοποιήσουν τα παρακάτω σημεία σχετικά με τη στάση του Ελ. Βενιζέλου και την αντίδραση του Ύπατου Αρμοστή το καλοκαίρι του 1900:

«Η άμεση επίτευξη της ενώσεως ήταν αδύνατη».

«Η παράταση όμως του καθεστώτος της αρμοστείας ανέστειλε την εφαρμογή των μέτρων που θα επέτρεπαν τη βαθμιαία απαλλαγή της Μεγαλονήσου από τα δεσμά της διεθνούς εξαρτήσεως».

«έτσι επέβαλλε την άμεση υποταγή της στην απόφαση των Μεγάλων Δυνάμεων και την καθιστούσε έρμαιο των αντικρουόμενων ευρωπαϊκών συμφερόντων».

«αντίθετα, η ολοκλήρωση της αυτονομίας, σύμφωνη προς τις υποσχέσεις των Δυνάμεων και τις προβλέψεις του Συντάγματος, θα συντελούσε στην προαγωγή των εθνικών συμφερόντων στο εξωτερικό και την κατοχύρωση της αυτοδιοικήσεως στο εσωτερικό, ιδίως μετά τη διοργάνωση της πολιτοφυλακής από Έλληνες αξιωματικούς και την παράλληλη αποχώρηση των διεθνών στρατευμάτων».

«[...] Η πρωτοβουλία του Ελευθερίου Βενιζέλου προκάλεσε την άμεση και αποφασιστική αντίδραση του πρίγκιπα Γεωργίου».

«Η εισήγησή του προσέκρουε τόσο στη γενική αρχή της ουσιαστικής διαχειρίσεως των διπλωματικών θεμάτων, ιδίως μάλιστα του Κρητικού, από τη δυναστεία, όσο και στην ειδικότερη αντίληψη της τελευταίας αυτής γύρω από τη μεθόδευση του εθνικού αγώνα».

«Ο ύπατος αρμοστής, φορέας των εντολών της Αυλής των Αθηνών, με τη συγκατάθεση πάντοτε και της ελληνικής κυβερνήσεως, απέκρουσε τη συμβιβαστική εξελικτική διαδικασία και επιδίωκε περισσότερο να καταστήσει αβάσταχτη την πίεση από τις εσωτερικές συνθήκες, με την ελπίδα να εκβιάσει την ταχύτερη, κατά το δυνατόν, συγκατάνευση των ευρωπαϊκών Δυνάμεων στην ενωτική λύση».

Από το **δεύτερο παράθεμα** θα μπορούσαν οι υποψήφιοι να αξιοποιήσουν τα παρακάτω σημεία σχετικά με τη στάση του Ελ. Βενιζέλου και την αντίδραση του Ύπατου Αρμοστή:

«Ο πρίγκιπας Γεώργιος, έχοντας την αντίληψη ότι η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής της Κρήτης ήταν αρμοδιότητα της ελληνικής μοναρχίας, ανέλαβε μόνος τη μεθόδευση της προσάρτησης της Μεγαλονήσου στη μητέρα πατρίδα χωρίς να συμβουλευτεί τους υπουργούς του για τις ενδεδειγμένες ενέργειες και διαπραγματεύσεις».

«Η πρωτοβουλία του είχε τη μορφή προσωπικών συζητήσεων με τον τσάρο της Ρωσίας και απευθείας διαπραγματεύσεων με τους υπουργούς Εξωτερικών της Ρωσίας, της Γαλλίας, της Αγγλίας και της Ιταλίας».

«Ο Βενιζέλος θεώρησε πρόωρες τις ενέργειες του ύπατου αρμοστή, κρίνοντας ότι η κρητική κυβέρνηση ήταν ασταθής και τα συνταγματικά θεμέλια ασαφή. Πίστευε και υποστήριζε την

ανακήρυξη της Κρήτης σε ανεξάρτητο πριγκιπάτο ως τελευταίο στάδιο για τη νομότυπη πραγματοποίηση της ένωσής της με την Ελλάδα».

«[...] Ο πρίγκιπας δεν ήταν ικανός να αντιληφθεί τη λεπτή διαφορά μεταξύ της δεσποτικής διακυβέρνησης με ξένη κηδεμονία και, από την άλλη μεριά, της πλήρους αυτονομίας χωρίς ξένες επεμβάσεις και με κυβερνήτη διορισμένο από την ελληνική κυβέρνηση, που υποστήριζε ο Βενιζέλος ως ασφαλέστερη μεθόδευση για την απώτερη επίτευξη του ενωτικού σκοπού...».

«Ο πρίγκιπας Γεώργιος είχε την πεποίθηση ότι οποιαδήποτε λύση του Κρητικού θα προερχόταν από τις Μεγάλες Δυνάμεις και, κατά τη γνώμη του, οι πολιτικοί παράγοντες της Κρήτης ήταν άσχετοι με το θέμα, αν όχι επιζήμιοι...»

«Στάθηκε αδύνατο γι' αυτόν να αντιληφθεί τη σημασία της πολιτικής κινητοποίησης των ίδιων των Κρητικών, καθώς και την εύλογη απαίτησή τους να αποκτήσουν τον έλεγχο της τύχης τους μετά από αιώνες αγώνων κατά των Τούρκων κυριάρχων»